

НАЦИОНАЛЕН ВОЕНЕН УНИВЕРСИТЕТ "ВАСИЛ ЛЕВСКИ"

ФАКУЛТЕТ: ЛОГИСТИКА И ТЕХНОЛОГИИ

КАТЕДРА: ЛОГИСТИКА И МЕНИДЖМЪНТ

СТАНОВИЩЕ

От: професор доктор Лидия Стоянова ВЕЛКОВА
Военна академия „Георги Стойков Раковски”
Професионални направление 9.1. Национална сигурност

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.1. „Национална сигурност“ Докторска програма „Организация и управление извън сферата на материалното производство (национална сигурност)“

Автор на дисертационния труд:

Симона Георгиева НИКОЛОВА

Тема на дисертационния труд:

ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ,
СЪЗДАВАЩИ ЗАПЛАХА ЗА ФИНАНСОВАТА СИГУРНОСТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Научен ръководител:

полковник доцент д-р Николай СТЕФАНОВ

Основание за представяне на становището:

Участие в състава на научно жури, определено със Заповед на Началника на Национален Военен университет „Васил Левски“, Велико Търново

Представените от Симона Николова документи съответстват на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, на Правилника за неговото прилагане, както и на Правилника на Националния военен университет „Васил Левски“ за прилагане на ЗРАСРБ за придобиване на образователна и научна степен „доктор“.

Като докторант под компетентното научно ръководство на полк. доц. д-р Николай Стефанов, Симона Николова е изпълнила в пълен обем индивидуалния си учебен план, отговаря на минималните национални изисквания по ЗРАС на Република България и с решение на Факултетния съвет на Факултет „Логистика и технологии“, разработеният от нея дисертационен труд е насочен към защита за присъждане на образователната и научна степен „доктор“.

1. Актуалност и значимост на разработвания научен проблем

Постигането на високо равнище на финансова сигурност на съвременната държава има фундаментално значение за устойчивото развитие на националното стопанство. В епохата на постиндустриалното общество осигуряването на финансовата сигурност като елемент на икономическата и националната сигурност поставя значими задачи, които изискват постоянни усилия за нейното поддържане. Процесите на глобализация и нарастващата уязвимост на националните финансови системи имат за своя последица стопанско развитие, съпроводено от висок икономически риск, динамика и противоречивост на микро- макро- и мезоикономическата среда, които водят до появата на нови рискове и заплахи за сигурността. За преодоляването на възникващите предизвикателства е необходимо добре да се познава финансово-икономическата система, нейното функциониране и развитие, както и възможностите, свързани с реализиране на финансовата сигурност на българската държава в условията на паричен съвет, посредством дефинирането и анализа на новите нетрадиционни заплахи и изграждането на система от ефективни мерки за тяхното преодоляване.

В този контекст актуалността на представения дисертационен труд не подлежи на съмнение. Работата на дисертант Николова да изследва възможностите за противодействие на икономическите престъпления и

възникващите на тази основа предизвикателства, свързани с гарантирането на финансовата сигурност на българската държава, нейната същност и особености, както и факторите, детерминиращи и комплициращи нейната структура на съвременния етап, заслужава адмирации и подкрепа.

Стойността на работата е предопределена от обстоятелството, че въпреки наличието на сериозни и задълбочени анализи в специализираната литература, решаването на проблема за гарантиране на финансовата сигурност на българската държава посредством ефективното противодействие на икономическите престъпления, предполага необходимост от комплексно изследване и анализ на механизмите и направленията за нейното изграждане и гарантиране, като едновременно с това се откроява дефицит по отношение на систематизацията и подробното характеризирание на заплахите за финансовата сигурност на страната в началото на XXI век.

Значимостта и уместността на дисертационното изследване, се потвърждава от факта, че то е фокусирано не само върху противодействието и неутрализирането на икономическите престъпления, като заплахата за финансовата сигурност, но и върху значението, което финансовата сигурност има за икономическата и националната сигурност на страната в условията на паричен съвет, които могат да бъдат гарантирани единствено, чрез система от организационни, правни и институционални мерки, насочени към своевременното откриване, предотвратяване, неутрализиране и отстраняване на заплахите за финансовата сигурност.

Изследването е сполучливо концептуализирано. Обектът и предметът на цялостния анализ в дисертационния труд са коректно дефинирани и са пряко свързани с целта на научното търсене - "разкриването на криминогенните фактори, които оказват отрицателно въздействие върху финансовата сфера в страната, като по този начин водят до нестабилност на системата за защита на националната сигурност и дестабилизиране на обществото". Тя убедително е постигната чрез последователното и в пълен обем решаване на конкретизиращите я четири основни изследователски въпроса, които са подробно и операционално

разписани в структурата на работата. Специално отбелязвам, че още на този етап, с формулирането на целта и задачите, докторант Николова е предпоставила практико-приложната насоченост, като водеща в своето изследване.

2. Оценка на научните резултати и приносите на дисертационния труд

Представеният за рецензиране дисертационен труд се характеризира с ясна, премерена и логично построена класическа структура. Съдържанието на труда е поместено в обем от 210 страници, от които 199 с. основен текст, включващ увод, три глави, всяка завършваща с изводи, общи изводи, заключение и библиография, което създава предпоставка за балансираност на изложението. В подкрепа на аргументацията на дисертанта в изложението са представени 27 фигури, 5 таблици и едно приложение. За да постигне целта на изследването дисертант Николова задълбочено и аналитично е обработила и систематизирала 88 съвременни литературни и информационни източници - закони, наредби, правилници и други нормативни актове, което в пълна степен подпомага изпълнението на поставените научноизследователски задачи.

Избраната методология на изследването, която е изградена върху научен инструментариум, включващ основно като подходи за изследване статистически, математически, икономически, аналитични методи и използване на информация от актуални научни публикации и проучвания в рамките на нормативния и интердисциплинарния изследователски подход е подходящо подбрана.

Коректно е да обобщим, че като следствие от успешното решаване на изследователските задачи, в рамките на поставените ограничения, хипотезата на дисертационния труд, че „Поддържането на стабилността на финансовата система на Република България трябва да бъде основен приоритет на страната в следващите години, като постигането му може да бъде осъществено единствено чрез стратегическо противодействие на икономическата престъпност и изграждане на успешен модел за защита на финансовата сигурност като елемент от националната сигурност на Република България“, е потвърдена.

3. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Приемам самооценката на докторантката за постигнати в дисертационния труд четири научни и два научно-приложни резултата заради тяхната полезност и приложимост.

Осъществената в научен план изследователска работа, освен, че допълва и обогатява основополагащата за дисертационния труд категория „икономическо престъпление“, ясно и компетентно определя структуроопределящите елементи на икономическата престъпност, извежда насоките за повишаване на финансовата сигурност на страната и посредством анализа на актуалната икономическа ситуация предлага конкретни предложения и препоръки за постигането на поставените цели в сферата на противодействието на икономическата престъпност.

Като постижение с научно-приложен потенциал, оценявам генерираните практически инструменти, които намират израз в предложената методика за анализ и контрол на икономическата престъпност на основата на анализ на риска и теоретичния модел на стратегия за финансова сигурност на държавата, поради възможностите които създават за ефективно прилагане на изследователския резултат.

4. Оценка на публикациите и автореферата

Защитата на авторската теза в дисертационния труд е подкрепена с пет публикации, от които четири самостоятелни и една в съавторство. Всички са в направлението на поставения научен проблем, верифицират резултатите от научното изследване и осигуряват неговата обществена представителност.

Авторефератът към дисертационния труд отговаря на изискванията на Закона и Правилника за неговото приложение, като концентрирано, вярно и точно отразява неговото съдържание в обем от 41 страници.

5. Становище относно наличието или липсата на плагиатство

В рамките на моите компетенции и достъпните ми източници не съм установила плагиатство в представения докторски труд. Не ми е известно в хода

на процедурата да са получавани неанонимни и мотивирани писмени сигнали за установяване на плагиатство.

6. Критични бележки, препоръки и въпроси

Без да откривам никакви съществени слабости в цялостната конструкция в предложението за рецензиране дисертационен труд и водена от желанието да съм полезна, считам че в изследване от такъв характер не бива да се откриват излишни от гледище на известността им за науката постановки и е необходимо да се демонстрира познаване на повече съвременни български и чуждестранни научни публикации, които биха позволили дисертационният труд да се ситуира по-успешно в научния контекст на изследването и да се прецизират някои от изводите по отделните глави и формулировките на приносите в дисертационния труд, тъй като в сегашния си вид те недостатъчно категорично и пълно заявяват реалните постижения от изследването на докторант Николова.

7. Заключение

Като оценявам достойнствата на постигнатото, давам положителна оценка на дисертационния труд на тема „Противодействие на икономическите престъпления, създаващи заплахата за финансовата сигурност на Република България“ и изказвам съгласие на Симона Георгиева Николова да бъде присъдена образователна и научна степен доктор в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.1. „Национална сигурност“, докторска програма „Организация и управление извън сферата на материалното производство (национална сигурност)“.

10 декември 2024 г.

София

Член на журито:

проф. д-р Лидия Велкова

VASIL LEVSKI NATIONAL MILITARY UNIVERSITY
FACULTY: LOGISTICS AND TECHNOLOGIES
DEPARTMENT: LOGISTICS AND MANAGEMENT

STATEMENT

From: Professor Lidiya Stoyanova VELKOVA, PhD
Georgi Stoykov Rakovski National Defence College
Professional field 9.1. National Security

About: Dissertation work for acquiring the educational and scientific degree of 'Doctor' in area of higher education 9. Security and Defence, professional field 9.1. National Security
Doctoral programme 'Organisation and Management Outside the Sphere of Material Production (National Security)'

Author of the dissertation:

Simona Georgieva NIKOLOVA

Topic of the dissertation:

COUNTERACTION TO ECONOMIC CRIMES POSING A THREAT TO
THE FINANCIAL SECURITY OF THE REPUBLIC OF BULGARIA

Scientific supervisor:

Colonel Associate Professor Nikolay STEFANOV, PhD

Grounds for submitting the statement:

Participation in the composition of a scientific jury, determined by Order of the Commandant of Vasil Levski National Military University, Veliko Tarnovo

The documents presented by Simona Nikolova comply with the requirements of the Act on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria, the Regulations for its implementation, as well as the Regulations of Vasil Levski National Military University for the implementation of the ADASRB for the acquisition of the educational and scientific degree 'Doctor'.

As a doctoral student under the competent scientific guidance of Col. Assoc. Prof. Nikolay Stefanov, PhD, Simona Nikolova has fully completed her individual curriculum, meets the minimum national requirements under the ADAS of the Republic of Bulgaria and, by decision of the Faculty Council of the Faculty of Logistics and Technologies, the dissertation work developed by her is approved for defence for the award of the educational and scientific degree 'Doctor'.

1. Relevance and significance of the developed scientific problem

Achieving a high level of financial security of the modern state is of fundamental importance for the sustainable development of the national economy. In the era of post-industrial society, ensuring financial security as an element of economic and national security poses significant tasks that require constant efforts to maintain it. The processes of globalisation and the increasing vulnerability of national financial systems result in economic development accompanied by a high economic risk, as well as dynamics and contradictions of the micro-, macro-, and mesoeconomic environment, which lead to the emergence of new risks and threats to security. In order to overcome the emerging challenges, it is necessary to have a good understanding of the financial-economic system, its functioning and development, as well as the opportunities associated with the realisation of the financial security of the Bulgarian state under the conditions of a currency board, through the definition and analysis of new non-traditional threats and the development of a system of effective measures to overcome them.

In this context, the relevance of the presented dissertation work is beyond doubt. The work of doctoral candidate Nikolova to explore the possibilities for countering economic crimes and the challenges arising on this basis, related to ensuring the financial security of the Bulgarian state, its essence and peculiarities, as well as the

factors determining and complicating its structure at the modern stage, deserves admiration and support.

The value of the work is predetermined by the fact that, despite the presence of serious and in-depth analyses in the specialised literature, solving the problem of ensuring the financial security of the Bulgarian state through effective counteraction to economic crimes implies the need for a comprehensive study and analysis of the mechanisms and directions for its construction and guarantee, while at the same time a deficit is highlighted in terms of the systematisation and detailed characterisation of the threats to the country's financial security at the beginning of the 21st century.

The significance and relevance of the dissertation research is confirmed by the fact that it is focused not only on the counteraction and neutralisation of economic crimes as a threat to financial security, but also on the importance that financial security has for the economic and national security of the country in the conditions of a currency board, which can be guaranteed only through a system of organisational, legal and institutional measures aimed at the timely detection, prevention, neutralisation, and elimination of threats to financial security.

The research is successfully conceptualised. The object and subject of the overall analysis in the dissertation work are correctly defined and are directly related to the goal of the scientific research – ‘the disclosure of criminogenic factors that have a negative impact on the financial sphere in the country, thus leading to instability of the system for protecting national security and destabilisation of society’. It has been convincingly achieved through the consistent and full solution of the four main research questions that specify it, which have been described in a detailed and operational way in the structure of the work. I especially note that even at this stage, with the formulation of the goal and tasks, doctoral student Nikolova has assumed the practical-applied focus as the leading one in her research.

2. Evaluation of the scientific results and contributions of the dissertation

The dissertation submitted for review is characterised by a clear, measured and logically organised classical structure. The content of the work is placed in a volume of 210 pages, of which 199 pages are the main text, including an introduction, three

chapters, each ending with conclusions, general conclusions, a conclusion, and a bibliography, which creates a prerequisite for a balanced presentation. In support of the thesis, the main part presents 27 figures, 5 tables and one appendix. In order to achieve the goal of the study, the doctoral student Nikolova has thoroughly and analytically processed and systematised 88 contemporary literary and information sources – laws, regulations, rules and other normative acts, which fully supports the implementation of the set research tasks.

The chosen methodology of the study, which has been built using scientific instruments mainly including statistical, mathematical, economic, analytical methods as research approaches and the use of information from current scientific publications and studies within the framework of the normative and interdisciplinary research approach, has been appropriately selected.

It is correct to summarise that as a consequence of the successful solution of the research tasks, within the limits set, the hypothesis of the dissertation work that ‘Maintaining the stability of the financial system of the Republic of Bulgaria should be the country’s main priority in the coming years, and it can only be achieved through strategic counteraction to economic crime and building a successful model for protecting financial security as an element of the national security of the Republic of Bulgaria’ has been confirmed.

3. Evaluation of the scientific and applied scientific contributions

I accept the doctoral student’s self-assessment of having achieved four scientific and two scientific-applied results in the dissertation work because of their usefulness and applicability.

In addition to complementing and enriching the category of ‘economic crime, fundamental for the dissertation, the research work carried out in scientific terms clearly and competently defines the structural elements of economic crime, draws out guidelines for increasing the financial security of the country, and, through the analysis of the current economic situation, offers specific proposals and recommendations for achieving the set goals in the field of countering economic crime.

I evaluate the generated practical instruments as an achievement with scientific-applied potential, as these instruments find expression in the proposed methodology for analysing and controlling economic crime based on risk analysis and the theoretical model of a strategy for the financial security of the state, due to the opportunities they create for effective implementation of the research result.

4. Evaluation of the publications and the abstract

The defence of the author's thesis in the dissertation is supported by five publications, four of which are independent and one in co-authorship. All of them are in the direction of the scientific problem posed, verify the results of the scientific research and ensure its public representativeness.

The author's abstract to the dissertation meets the requirements of the Law and the Regulations for its implementation, as it reflects its content in a concentrated, true and accurate manner in a volume of 41 pages.

5. Opinion on the presence or absence of plagiarism

Within the scope of my competence and the sources available to me, I have not identified plagiarism in the submitted doctoral thesis. I am not aware of any non-anonymous and motivated written reports of plagiarism being received during the procedure.

6. Critical notes, recommendations and questions

Without finding any significant weaknesses in the overall structure of the dissertation proposed for review and driven by the desire to be useful, I believe that in a study of this nature, unnecessary statements should not be found in terms of their prominence in science, and it is necessary to demonstrate knowledge of more contemporary Bulgarian and foreign scientific publications, which would allow the dissertation to be more successfully situated in the scientific context of the study and to refine some of the conclusions in the individual chapters and the formulations of the contributions in the dissertation, since in their current form they do not sufficiently categorically and fully state the real achievements of doctoral student Nikolova's research.

7. Conclusion

Having evaluated the merits of the achievements, I give a positive assessment of the dissertation work on the topic ‘Counteraction to Economic Crimes Posing a Threat to the Financial Security of the Republic of Bulgaria’, and I agree that Simona Georgieva Nikolova be awarded the educational and scientific degree of ‘Doctor’ in the area of higher education 9. Security and Defence, professional field 9.1. National Security, doctoral programme ‘Organisation and Management Outside the Sphere of Material Production (National Security)’.

10 December 2024

Sofia

Member of the Jury:

Prof. Lidiya Velkova, PhD